

Beleidsregels voor het voeren van verkiezingspropaganda

1. Inleiding

Voor de verkiezingen is het wenselijk beleidsregels vast te stellen die als richtlijn gebruikt kunnen worden voor het voeren van verkiezingspropaganda door politieke groeperingen met een volledige rechtsbevoegdheid, die op de dag van de kandidaatstelling een geldige kandidatenlijst hebben overlegd. Deze regels zijn van toepassing op verkiezingen van het Europees Parlement, Tweede Kamer, Provinciale Staten, Waterschappen en Gemeenteraad.

2. Wettelijk kader

Aan welke regels moeten politieke partijen zich houden met betrekking tot campagnevoering?

Verkiezingsborden

Een propagandamiddel dat aan de verkiezing deelnemende partijen beschikbaar wordt gesteld zijn speciale Trotter verkiezingsborden. Binnen de Gemeente Etten-Leur is er voor gekozen om vijf van dergelijke borden te plaatsen. Aan de verkiezing deelnemende partijen kunnen digitaal hun posters aanleveren bij de exploitant van deze Trotter verkiezingsborden. Partijen worden hier tijdig over geïnformeerd.

Deze verkiezingsborden worden na afronding van de kandidaatstelling geplaatst omdat op dat moment de lijstnummering bekend is.

Met het faciliteren van dit propagandamiddel wordt wildplakken voorkomen

Sandwichborden Er mogen geen losse sandwich- of driehoeksborden om lantaarnpalen, bomen of anderszins geplaatst worden. Voor de gemeenteraadsverkiezingen kan gebruik worden gemaakt van de vaste, aan lantaarnpalen bevestigde, sandwichborden. Deze kunnen uitsluitend via Centercom buitenreclame gereserveerd worden. Flyeren Flyeren is, zonder vergunning of ontheffing, toegestaan mits de flyers die worden weggegooid in het verspreidingsgebied onmiddellijk worden opgeruimd. Indien de folders worden uitgedeeld vanuit een kraampje is wel een standplaatsvergunning vereist (zie onder "kraampjes")

Flyers:

1. Het is toegestaan flyers inhoudende verkiezingspropaganda aan het publiek uit te delen;
2. De flyers die worden weggegooid binnen het verspreidingsgebied dienen onmiddellijk te worden opgeruimd.

Spandoeken

Het ophangen van spandoeken (opschriften, aankondigingen, afbeeldingen aangebracht op een uitgespannen doek, plastic of vergelijkbaar materiaal) is op grond van artikel 2:10 van de APV vergunningplichtig.

Ten aanzien van het ophangen van spandoeken voor verkiezingen gelden de volgende regels:

Spandoeken:

Voor het ophangen van spandoeken dient vergunning te worden aangevraagd. Vergunning verlening is mogelijk onder de volgende voorwaarden:

1. Ten aanzien van de gewenste locaties geldt dat deze op volgorde van aanvraag worden uitgegeven.
 2. De bevestiging is zodanig dat de constructie bestand is tegen windbelasting.
 3. De vrije doorrijhoogte bij spandoeken bedraagt minimaal 4.50 meter boven de kruin van de weg.
 4. De bevestiging van spandoeken mag niet geschieden aan bomen of lichtmasten. Als een steigerpaal (voor rekening vergunninghouder) in de bestrating geplaatst moet worden, vindt dit plaats enkel na overleg met en in het bijzijn een medewerker van de afdeling Beheer en Realisatie. De daarbij gegeven aanwijzingen dienen in acht te worden genomen.
 5. De spandoeken dienen uiterlijk binnen 1 dag na afloop van de verkiezingen te zijn verwijderd.
 6. Er mag op geen enkele wijze overlast worden bezorgd aan omwonenden en/of voorbijgangers.
1. Blijkt dat tijdens de duur van de aanwezigheid van de spandoeken aanvullende maatregelen nodig zijn, dan worden deze onverwijld op kosten van de gebruiker van deze vergunning uitgevoerd.

Kraampjes / Standplaatsen

Het plaatsen van kraampjes door organisaties en personen om tijdens de verkiezingscampagne de politieke boodschap uit te dragen door middel van folders en dergelijke wordt gereguleerd door de standplaatsenbepaling uit de APV (artikel 5:17). Een vergunning van het college is noodzakelijk, niet vanwege het feit dat er gedrukte stukken worden verstrekt, maar vanwege het feit dat een standplaats wordt ingenomen. De standplaatsen worden gereguleerd op grond van aspecten als openbare orde, overlast en verkeersveiligheid.

Kraampjes, Standplaatsen:

Voor het plaatsen/ innemen van een standplaats is een vergunning vereist ingevolge artikel 5:17 e.v. van de APV.

Geluidswagens

Voor het rondrijden met een geluidswagen is op grond van artikel 4:6 APV geen ontheffing van burgemeester en wethouders nodig, mits wordt voldaan aan elke van de volgende voorwaarden:

1. De geluidswagen mag niet worden ingezet op zondagen en daarmee gelijkgestelde dagen;
2. De geluidswagen mag niet worden ingezet op locaties waar een evenement als bedoeld in artikel 2:24 van de APV plaatsvindt;
3. De geluidswagen mag niet worden ingezet tussen 22.00 uur en 09.00 uur;
4. De verkeersveiligheid is gewaarborgd tijdens de inzet van geluidswagens.

Het plaatsen van voertuigen/aanhangers ten behoeve van propaganda doeleinden

Op grond van de APV is het verboden om een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken. Dit verbod geldt derhalve niet voor het maken van verkiezingspropaganda. Dat wil niet zeggen dat het plaatsen van voertuigen of aanhangers zondermeer is toegestaan. Zo is het op grond van de APV verboden om:

1. Een defect voertuig langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren;
2. Een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren;
3. Een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt langer dan drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg;
4. Een voertuig dat met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van 2,4 meter te parkeren ten westen van het gebied Kattestaart, Heistraat, Grauwe Polder;
5. Met een voertuig te rijden of te laten staan in een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook.

Evenementen In sommige gevallen kiezen organisaties er (al dan niet gezamenlijk) voor om campagne te voeren door het organiseren van een evenement. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren. Dit verbod geldt niet voor het organiseren van een evenement dat aan elk van de volgende voorwaarden voldoet:

1. het aantal aanwezigen bedraagt niet meer dan 250 personen;
2. er wordt geen (of gedeelte van een) gebiedsontsluitingsweg afgezet;
3. het evenement tussen 07.00 uur en 24.00 uur plaatsvindt;
4. het evenement duurt niet langer dan één dag;
5. Geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07.00 uur en na 24.00 uur en op zondag voor 13.00 uur en na 23.00 uur;
6. Het evenement vormt geen belemmering voor de hulpdiensten;
7. Slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 100m² per object. Deze objecten worden minimaal 5 meter uit de bestaande bebouwing geplaatst;
8. In een eventueel opgestelde tent zijn minder dan 50 personen gelijktijdig aanwezig.

De organisator stelt de burgemeester tenminste vijf werkdagen voorafgaand aan een dergelijk evenement hiervan in kennis door een digitale of schriftelijke melding te maken.

Collecteren In het verleden is gebleken dat ook andere organisaties activiteiten willen organiseren rondom het stembureau. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om collectes voor goede doelen. De Kieswet laat zich niet specifiek uit over het plaatsen van collectebussen in stembureaus. Wel bevat de Kieswet een bepaling op grond waarvan in het stembureau geen activiteiten mogen worden ontplooid die erop zijn gericht de kiezers in hun keuze te beïnvloeden (artikel J 36 van de Kieswet).

Collecteren is op grond van gemeentelijke regelgeving vergunningplichtig (artikel 5:13a APV). Gemeenten hebben zich, bij afgifte van vergunningen, te houden aan het door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) vastgestelde collecterooster.

Sommige kiezers stellen het niet op prijs om in het stemlokaal of in de directe omgeving daarvan benaderd te worden. Het verdient daarom aanbeveling dergelijke collectes of andere acties te ontmoedigen. Het stemproces ter uitoefening van het kiesrecht moet ongestoord kunnen plaatsvinden en niet (mogelijk) worden beïnvloed door factoren en activiteiten die daar geheel los van staan.

1. Voor het houden van een collecte is een vergunning ingevolge artikel 5:13a van de APV vereist;
2. Het houden van collectes in of rond stemlokalen is niet toegestaan.

Omgeving stemlokaal De Kieswet geeft geen regels over propaganda in de omgeving van het stemlokaal, maar regelt alleen dat kiezers niet beïnvloed mogen worden in het stemlokaal (artikel J 36 Kieswet). De media benaderen soms mensen die een stembureau verlaten. Op de openbare weg is dit in principe vrij. Als dit gebeurt op een niet openbaar terrein (bijvoorbeeld een schoolplein) kan de rechthebbende van dit terrein op grond van zijn eigenaarbevoegdheid de personen vragen zich te verwijderen. Daarnaast kan, als activiteiten de behoorlijke voortgang in het stembureau beïnvloeden, de voorzitter van het stembureau maatregelen nemen (artikel J 38 Kieswet).

Overige activiteiten

Vanzelfsprekend zijn er andere mogelijkheden voor het maken van propaganda die niet zijn genoemd. In dergelijke gevallen is het raadzaam contact op te nemen met de vergunningverleners APV van afdeling Beheer en Realisatie (telefoon: 076 5024453).

3. Handhaving

Tegen onrechtmatige aangebrachte, geplaatste, dan wel gebruik van verkiezingspropaganda en in situaties waarbij de betrokkenen zich niet houden aan de voorwaarden van de propagandavoering, wordt van gemeentewege onmiddellijk met gebruikmaking van de bevoegdheden neergelegd in artikel 125 van de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht opgetreden, door het verwijderen van de propagandamiddelen. De daaruit voortvloeiende kosten worden in rekening gebracht bij de desbetreffende persoon of organisatie.